

KURJER WARSZAWSKI.

D. 28. Października. — Rok 1841.
Czwartek.

№ 288.

Jutro, Ś. Narczyk.

Na ten rok roboty około budowy Kościoła Śg. *KAROLA Boromeusza* zamkniętymi zostały. Z wy-
prowadzonych już w zupełności fundamentów, po-
wziąć można dokładne wyobrażenie o zamierzonej
wielkości Świątyni; a zaczęte okładanie wkoło ka-
mieniem ciosowym, rodzi niemyłą nadzieję przy-
szej okazałości tego rożnego parafialnego Kościoła,
którym Łaska MONARZA i hojne przyłożenie
się gorliwej o cześć BOŻĄ Pani, uposażyły War-
szawę. Przez zimę odlane zostaną w tutejszym
zakładzie *Solechm* ogromne kolumny żelazne,
na których opierać się będzie ta Świątynia Pań-
ska; z nadejściem zaś wiosny rozpoczną się dal-
sze roboty, z równym iak i dotąd pośpiechem. —
N. PAN udzielił raczył Pani Antoni *Koryckiej*
Wdowie po *Rachmistrzu* przy Administracji Xtwa
Łowickiego, oraz Śgu jej małoletnim dzieciom, przez
wzgląd na d. ugoletnią i gorliwą ich ojca i męża służ-
bę, w której zdrowie a następnie życie utracił, pen-
sją w drodze łaski, z fundusów Xtwa Łowickie-
go, rubli sreb: 270, czyli zł. 1,800 rocznie. —
Wczoraj rano, po kilkodniowej słabości, po ataku
apoplekcyjnym, przeniósł się do wieczności ś. p. JW.
Michał Pałaczkowski, Sędzia *Appel*; ozdobiony
znakiem nieskazitelnej służby. Żył lat 67. Czło-
wiek poczciwy, sprawiedliwy Urzędnik, zastęgu-
jący dobrocią serca na tak znaczną liczbę Przyjaciół
którzy go prawdziwie kochali i poważali. —
Wczoraj w *Redak*: Kurjera złożono na cegiełkę dla
domu *Ochrony* dukat złotem i 8 zł., 10 gr. z *lichtar-
za*. *Marjanna* i *Julja K.* Siostry, dostawszy od Oj-
ca zł. 2 na ciastka, złożyły je na drzewo dla ubo-
gich w *Sklepie Ubogich*. Wpłynęło przy pomniku
z *XX. Radziwiłłów Hra: Krasieńskiego* zł. 11 gr. 25.
— *Księgarnia G. S. newalda* odebrała z *Petersbur-
ga* w języku *Rosyjskim*, w każdym względzie bar-
dzo interesujące dzieło sławnego *Podróżnika* *rosyjs-
kiego*, *Włodzimierza Dawidowa*, p. t. *Pamiętni-
ki podczas bytności na Jońskich wyspach, w Gre-
cji, w Azji mniejszej i Turcji w roku 1835*. To-

mów 2, in 8. i *Atlasem* in foljo. Cena zł. 233 gr. 10.
— Jutro w czasie wieczoru muzycznego w *Resursie*
Kupieckiej będą wykonane: *Uwertura z Opery Nor-
ma, Belliniego*. *Divertissement* na *Basetle* przez
JP. Nowaczka. *Arietta*, śpiew przez *JP. Tejchma-
na*. *Uwertura z Opery Wilhelm Tell, Rossynie-
go*. *Kawatylna z Opery Robert Djabet*, grana na
fortepjanie *Girarda* (*Żyrarda*), przez *JP. Wilczka*.
Potpourri damskie na *Basetle* przez *Nowaczka*. —
Wczoraj w *Wielkim Teatrze* po *Kto wie*, przy-
wołany *JP. Panczykowski*; a 2-kroć *JP. Boni* w
czasie tanców akrobatycznych. *Komiczna Pantomi-
ma Parafuragamus* przedstawiona przez towarzy-
stwo *JPana Gotje*, należy do rzędu owych widowisk
Pierotawskich, które ieszcze w roku 1744 w War-
szawie na *Rydzynie* (dziś *Hotel Rzymski*) były
przedstawiane, i iakimi wielokroć później różne po-
dobne towarzystwa bawiły naszą *Publiczność*, a osta-
tnie przez *Kjarinich* dawane, ieszcze nie wyszły z
jej pamięci. *Czary*, *olbrzymy*, *karły*, *rozmaite ma-
giczne przemiany*, i ciągle wesołe sceny tworzą tak-
kowe dzieło. *Przedstawienie* wczorajszego *olbrzy-
ma* było starowne i zadowoliło widzów, którzy po
ukończeniu przywołali *Wszystkich*. W *Rozmaito-
ści* przywołani, po *Porwaniu Wszystcy*, i powtórnie
JPani Halpert, *JPP. Jasiński* i *Żółkowski*; po
Iszym *akcie Niedorostka*, *JPanna Damse* 2-kroć,
Taż po ukończeniu 3-kroć, a 2 kroć *JP. Jasiński*.
Anglja. — *Królowa* stosownie do porady *Le-
karzy*, miała tylko do 20go b. m. zostać w *Wind-
sorze*, a potem wrócić do *Londynu* dla oczekiwania
połogu. — *Korrespondent* *dziennika Czas* za-
pewnia, iż *Rząd francuz* zamysła *4rem Mocarstwom*
znacniejszym, przestać notę zaprzeczającą, iakoby
Francja miała udział w nowych *zawichrzeniach*
hiszpańskich. — *Wyspy Falklandzkie* stanowią-
ce od dawna przedmiot sporu między *Anglją* i *Rze-
cząpospolitą Argentyńską*, obecnie przez pierwszą
obsadzone, zyskały nowego *Gubernatora* w oso-
bie *Porucznika Alordy*, który 9go b. m. odpłynął

z *Woolwichu* na miejsce swego urzędowania. — W *Glasgowie* odbyło się znówu zgromadzenie 10,000 *Chartystów*, lecz gwałtowna ulewa rychło tłumy rozpuściła. — Z przyłasku *Dobrej nadziei* donoszą, iż właścianie *hollenderscy*, którzy przesiedlili się do portu *Natal*, życzą znówu wrócić pod władzę angielską. — Z *Portsmutu* piszą: Kontr-Admirał *Edward King* 26go Wrześ: znajdował się w *Rio Janeiro*, z kąd zamyslał odpłynąć na rzekę *La Plata*. Kontr-Admirał *Thomas*, następcą Admirała *Ros* przy brzegach *Brazylijskich*, spodziewany był z Anglii w końcu Wrześ: W skutek baczności ze strony statków angiels: zmniejszył się handel niewolnikami. Wice-Admirał *Owen* w tych dniach miał odpłynąć z *Portsmutu* na morze *Śródziemne*, zaniechano jednak dalszych uzbrajań. — W Anglii znajduje się teraz masa zboża mogąca wystarczyć do Paźdz: r. 1842go. — Obecnie związek z Indjami wschodnimi tak jest ułatwiony, że P. *Kokerel* posławszy list do *Kalkutty* 2go Lipca, otrzymał nań odpowiedź w 95 dni, to jest 8go b. m. — Na *Focalu* w *Londonie* w tych dniach sprzedano kilka obrazów oryginalnych *Hogarta* za ceny bardzo mierne. — Pod *Kinkardin* w Hrabstwie *Fife*, morze wyrzuciło wielorybą grenlandzkiego z gatunku płaskonosowych; mieszkanicy z trudnością zdołali zwierzę pokonać; wieloryb usiłował dostać się do wody i tak gwałtownie bił ogonem wokoło siebie, że obecni mimowolnie musieli użyć morskiej kąpieli; był 40 stop długi; oszacowano go na 150 gwineów. — Z *Dowru* znówu przesłano znaczną ilość koni do *Francji*. — W przedmiocie nowego traktatu handlowego z *Francją*, Hrabia *Aberdeen* stawia podobne trudności jak jego poprzednik Lord *Palmerston*. — W *Mansfield* w ciągu tego lata tak obrodziły się różnego gatunku *jabłka*, że je o pół tancerz od *kartofli* sprzedawano. — W tych dniach w *Stokporcie* zamknięto fabrykę, która zatrudniała 1000 ludzi. — Dziennik handlowy *Antwerpji* zawiera ważną wiadomość: Statek parowy *Rainbow* przybył 18go b. m. z *Londonu* donosi, że Trybunał w *Utyce*, skazał *Mał Leod* na karę śmierci. Ta wiadomość sprawiła w Anglii wrażenie nadzwyczajne. Rząd kazał bezzwłocznie uzbroić flotę

i iak najspieszniej wysłać ją do Ameryki. Wojna zdaie się nieochybną; papiery ang: *Consols*, spadły na 80; wiadomo, iż 16go ich kurs był 88¹/₂. — Rozdwoienie z Stanami Zjedn: powiększyło się jeszcze w skutek aresztowania Amerykanina nazwiskiem *Grogan* w *Kanadzie*.

Francja. — Głoszono w *Paryżu* iż przed przybyciem posiłków *Espartera* do *Nawarry*, miasto *Pampeluna* było zmuszone poddać się cytadelli; wszakże z depesz telegraficznych okazuje się, że *Odonel* cytadellę opuścił. Królowa *Krystyna* już od kilku dni była o tem zawiadomioną, ale tańa nowinę tyle dla niej sprawy niepomysłną. — Statek parowy *Papin* opuściwszy *Tunet* 8go b. m., zawinął do *Tulonu* 12go. W przystani tunetańskiej znajdowała się znaczna eskadra francuz: złożona z 4ch okrętów linjowych, 2ch fregat i parowego statku. — Zwołanie Izby prawodawczych wyznaczono na 23go b. m. — Król *Belgiicki* spodziewany jest w *Paryżu* w pierwszych dniach *Listopada*. — P. *Salvandy* nie wiechał jeszcze do *Madrytu*, ale hawi obecnie u swojej rodziny w *Evreux* (Ewre). — P. *Berger de Xiwery* (Berje) Członek Instytutu ma poruczeniem wydanie listów *Henryka IVgo*; zebrano już 2500 listów oryginalnych, między niemi znajduje się 1500 dotąd nieznanych. — 26go b. m. w Kościele Sgo *SULPICJUSZA* przy obrzędzie zaślubin sławnego Felicjonisty *Juliusza Janin* (Zanę) z *Panną Huet* córką Adwokata, uważano *Xcica Decazes*. Kilku Członków izby Deputowanych oraz *Parów*, kompozytora *Spontiniego*, *Barona Billing*, *Pana Anatola Demidow* i t. p. Ze strony *Pana Zanę* byli świadkami PP. *Frank Karre* Prezes Sądu Królewsk: i *P. Armand Bertin*, główny Wydawca dziennika *Sporów*; ze strony *Panny Huet* byli świadkami PP. *Hebert* Prokurator generalny i *Fryderyk Soulié* (Sulje). — Król ze swoją rodziną 17go b. m. wrócił z *Fontenblo* do *S. Cloud* (S. Klu), gdzie przezydował na obrzędzie ministerjalnej. — Na granicy *Hiszpańskiej* ściągają istotnie znaczny korpus obserwacyjny. — Urzędnik ministerstwa marynarki wysłany niedawno do Anglii zapewnia, iż w chwili gdy gabinet londyński nalega tak usilnie o zmniejszenie

marynarki francuzi; tymczasem pomnożyła swoją o 10 okrętów wojennych — *Kenise* w liście do swiego ojca żaluje popełnionej zbrodni, list ten przyczynił się do wysłedenia kilku winowców. — Statek parowy *Veloce* (Welos) wkrótce odwiezie Barona *Bourqueney* (Burkeney) do *Stambułu*. — Gwardzista municypalny konny wróciwszy 17go b. m. wieczorem z *S. Klu* do swoich koszar, utrzymywał że na drodze został napadnięty przez 4 osoby, które zabijesz mu konia, wyrwały mu depesze. Ponieważ sprawców nie wysledzono; gwardzista tymczasowo został aresztowany. — P. *Guizot* (*Gizo*) dotychczas nie potwierdził traktatu zawartego z Rzeczpospolitą *Argentyńską*.

Hiszpanja. — Z *Baiony* piszą pod dniem 14tym b. m.: W cytadelli *Pampeluny* daie się uczuć dotkliwy brak wody. — Mieszkańcom doliny *Elissondo* władza rozdała broń dla opierania się powstańcom. — *Espartero* 8go b. m. odbył w *Madrycie* przegląd wojska, i podziękował mu za okazaną wierność. 9go miano rozstrzelać 29 osób zawikłanych w ostatnich zawichrzeniach, między niemi także Jenerała *Nozagaray*. — *Barcelona*, *Leryda*, *Tarragona* i *Girona* stanowczo oświadczyły się przeciwko krystyniowskiemu powstaniu. W *Walencji* iednak uważano nieciakie wzburzenie umysłów. — Nie potierdza się wiadomość, że *Espartero* osobicie śpieszy do *Biskai*. — Rząd tymczasowy *Wiltorji* wzbronil Infantowi *Don Franciszkowi* wstępu do *Hiszpanji*, póki Królowa *Krystyna* nie będzie przywróconą do swojej władzy. — Ogłoszono 2 depesze telegraf: z *Baiony* z daty 15go i 16go b. m.: *Pampeluna* nie kapitulowała. Jenerał *Aierb* przybył tu 12go z 2ma bataljonami 2go pułku gwardji, opuszczonemi przez wszystkich Oficerów. Między cytadellą a miastem trwa zawieszenie broni. *Odonel* opuścił cytadellę 12go wieczorem celem połączenia się z *Ortigosą*, liczącym pod swoimi rozkazami 1500 ludzi i z deputacją prowincjonalną, z któremi chce przebiegać *Nawarrę* i zachęcać do powstania. 18go lub 20go chciał wrócić do cytadelli, gdzie zostawił załogę złożoną z bataljonu który powstanie rozpoczął i z 200 ochotników pampeluńskich. Deputacja pro-

wincjonalna w *Bergarze* 11go b. m. wezwała mieszkańców do broni, i mianowała *Monterona* Komisarzem Królewsk: *Gwipushoi*. Oddział krystynistów obsadził *Lanz*, przeto związek jest przzerwany; z *Madrytu* nie ma wiadomości. — W nieobecności *Odonela* dowodzi w cytadelli pampeluńskiej zastłżony Pułkownik *Azkarraga*. — W *Bordo* 16go b. m. gloszono, iż cytadella kapitulowała. — Hershami powstania w *Madrycie* byli: Jenerał *Diego Leon*, Xiążęta *San Karlos*, *de la Boguez* i Hr: *Reguena*. Wysłano za niemi w pogoń 3 bataljor. Jenerał *Koncha* widząc niemożność schronienia się, miał odebrać sobie życie wystrzałem. U wicherzycieli mianowicie u żołnierzy znaleziono monety 5cio frankowe francuz. Pałac Królewski był tylko broniony przez 18tu helabardjerów, *Espartero* w nagrodę ich waleczności mianował każdego Porucznikiem i Urzędnikiem orderu *Sgo Ferdynanda*, prócz tego darował każdemu po 1000 realów. 4go miano wykonać zamach na życie *Reienta*, Jenerał *Buerens* jest aresztowany iako podejrzany o udział w tym zamachu; ogółem aresztowano 300 osób. Pałac Królewski jest znacznie uszkodzony; we drzwiach prowadzących do pokoiów Królowej *Izabelli* znaleziono przeszło 100 kul. Gloszą, że Hrabia *Requena*, Jenerał *Kwiroga* i *Diego Leon* są aresztowani; pierwszych 2ch znaleziono w wozie siana pod *Madrytem*. *Muniagorry* został zabity. — *Don Franciszek* przybył 11go b. m. do *Kanfrank* w *Arragonji*.

Hollandja. — 19go b. m. Król zagaił posiedzenia Stanów, w mowie swojej doniósł o uskutecznienu traktatu handlowego z *Francją* i *Texas*, oraz o usiłowaniach celem załatwienia sporów z *Belgją*.

Niemcy. — W *Saxonji* zajmują się gorliwie planem przewiezienia zwłok sławnego kompozytora *Karola Marji Webera* z *Londynu*. — W *Attonie* zbankrutował dom handlowy *Santos Maतोiso*. — Królowa Wdowa *Bawarska* i Królowa *Pruska* 18go b. m. wieczorem spodziewane były w *Mnichowie*. — 17go b. m. przed południem Cesarz *Austrjacki* z całą swoją rodziną przybył z *Szenbrun* do swojego zamku w *Wiedniu*; o 10ej

przybył tamże Arcy-xże Rainer ze swoją rodziną; o 12ej Poseł Sardyński Hrabia Sempuy miał uroczyste posłuchanie u Cesarza celem prośnienia o rękę Arcy-xniczki Adelajdy dla Następcy tronu Sardyi: Xcia Sabaudji. Cesarz przyjmował w sali tronowej; Arcy-xniczka dawszy, zezwolenie, otrzymała z rąk Posła portret swotego Narzeczonego; nastąpiła potem ucztą w zamku Szenbrun.

Rozmaitości.— *Spekulacje oparte na zmianie powietrza.* Z Gdańska 26go Sierp; donoszą: Historia naturalna uczy nas, że uczucie sympatyczne iaskutek poiwia się tak mocno, iż w dniach, w których ma być deszcz, bardzo nisko latają, a to dla złowienia owadów, których skrzydła wilgocią są zmoczone. Jeden z tutejszych kapitalistów, około okien którego w zeszłym miesiącu z rana, snuły się iaskutki, polegając na tym wypadku, iako na wróżbie słaty, kupił 10 łasztów polskiej pszenicy, którą zeszłego tygodnia sprzedawszy, po 50 talarów na każdym łaszcie zarobił. — Sławny dom handlowy *Pott i Kowle w Memlu*, spostrzegłszy na początku wiosny pęcznienie pączków na drzewach owocowych, iako wróżbę słotnej pory roku i przewidzawszy tym sposobem, że trudno będzie dostawać drzewa, zakupił w Polsce znaczny zapas drew, a wygórowaną ceną zyskał więcej niż sto tysięcy talarów.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bechteiw Gubern-tor Cywil; Gub: Sando: z Radomia; OffenberG Jenerał Lejt; z Krasnostawu; Szczański Wincenty Sędzia Kryminalny z Poznania; Sobolewska Izabella Hrabina z Młochowa; Głuszyński Paw: Referent; Stanu z Suchedniowa; Dreijer Feldjeger z Petersburga; Czokowski Anto: Dzie: z Szkopów; Dłużewski Erazm Dzie: z Dłużewa; Dzwonkowski Wład: Dzie: z Nowodworu; Truskolaski Alexan: Dzie: z Dańkowa; Kwapi-szewski Józ: Dzie: z Bogusławic; Witowski Jul: Dzie: z Dębianki; Czerwiński Rafał Dzie: z Zbiłewa; Mleczko Jan Dzie: z Krosnowy; Lasocki Józef Dzie: z Howa; Kicki Kaie: Dzie: z Sobieszyna; Szamota Woj: Dzie: z Kowies; Leszczyński Józ: Dzie: z Lekarćic; Dębowski Leon Dzie: z Klimuntowic; Bromirski Ant: Dz: z Dąbek.

DOMIESIENIA.

Osoba przybyła z Prowincji, zaopatrzona w chlubne świadectwa z poświęcenia się przez nią z największą gorliwością usłudze Obywatelskiej, życzy sobie i na teraz przyjąć obowiązek RZADCY DÓBR, ZASTĘPCY WÓJTA GMINY, PISARZA PROWENTOWEGO,

PISARZA w Kancellarii prywatnej, RZADCY DOMU tu w Warszawie sytuowanego. Ktoby więc z Prześwietnej Publiczności potrzebował podobnej Osoby, niech raczy łaskawie nadesłać swój adres pod Nr 277, przy ulicy Freta, do Struża Michała.

Dnia 23 b. m. w nocy iadąc z Kałuszy-na do Mińska, na trakcie skradzione zostały: KLACZ gniada, na łysinie centka biada, i KOŃ kasztanowaty, w Chłomontach łos.; oraz BRYCZKA z tyłu postronkiem związana. Ktoby iaką powziął wiadomość, raczy dać znać do Klasztoru XX. Bernardynów w Warszawie, a oprócz wdzięczności, odbierze dobrą nagrodę.

Dzis rano ciepła stopni 11. Wczoraj w południe 16. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Jutro 23 raz *Estella*. 5 raz *Niedorostek*. (Dzis w Wielkim Teatrze przed Je-nuszem różowym będzie 22 raz *Pięno hańby*.)

KAWIARNIA od lat kilkunastu znana, w miejscu *Suchym Lasem* zwanem, przy ulicy Długiej pod Nr 546 w podwórzu, po wyrestaurowaniu w zupełnie świeżym guście, w dniu 30 to jest w przyszłą Sobotę, będzie na nowo otworzoną; gdzie Szanowni Amatorowie dobrej Kawy i Herbaty, niezawodnie znajdą swoje zadowolenie, do czytania Korrespondent Hamburgski i Pisma krajowe, zaś po Zgłej stronie urządzony został BILLARD i inne GRY przyzwote.

Amatorom dobrej KAWY HERBATY i PON-CZU, poleca się nowo-założona KAWIARNIA w domu pod Nr 323, na Nowem Mieście, idąc od Franciszkanów do ulicy Przyrynek, po lewej stronie.

Dzis wieczorem w Kawiarni pod Nr 543, przy ulicy Długiej, w domu d. Elerta, KWINTET P. *Modlińskiego* grać będzie.

Dzis w nowo otworzonej Kawiarni w Gmachu Teatralnym, od ulicy Wierzbowej, familja *Enger* grać będzie.

Dzis w Kawiarni pod Nr 600, przy ulicach Bielarskiej i Tumac; w domu Lilpopa, Muzyka *Kubetki* grać będzie.

Dzis u *Rogaskiego* przy ulicy Długiej Nr 550, na Kolacje i w kawiarni pod Kopciuszkiem, dostać można: Zaięca z roż., Indyka, Kapłona z serdela; Zrazy nelson; Rozbra-tli; i innych Potraw. Przytem będzie grać Orkiestra Krakowska pod dyrekcją P. *Rajczaka* wieczorem.

Podpisany mam honor zawiadomić łaskawą Publiczność, iż przeniosłem moją RESTAURACJĄ z Hotelu Drezdeńskiego, do domu W. Paschalskiego przy ulicy Nowy-Swiat pod Nr 1263, gdzie można dostać smacznie sporządzonych Śniadań, Obiadów i Podwieczorków, oraz Obiadów zamówionych, na różne ceny; za czystość, smaczność i dobrą usługę ręczę. *Sierpiński*.

Jutro w Handlu *Maiswskiego* przy ulicy Bednarskiej na Śniadanie: Jesiotr z roż.; Sandacz, Szczupak, Karp, Okoń, Karaś, Lin, Węgorz, Zupa ryb.; Makaron włoski, Pieczeń cielęca; Kapłon z serde.; Zrazy, Polędwica, Kotlety.